

Coses vistes – Julien Coupat, et.al.

Versión en castellano [aquí](#)

*Els autors d'aquesta tribuna donen testimoni del que han vist des del març (i des de França)
Aquest text es va publicar simultàniament en els llocs web de [Terrestres](#) i [Reporterre](#) el 4 de
setembre de 2020.*

Hem vist com s'abolia la llibertat més bàsica de les constitucions burgeses —la d'anar i tornar— en un tancar i obrir d'ulls.

Hem vist que un president pretén regular els «detalls de la nostra vida quotidiana» des del Palau de l'Elisi.

Hem vist que un govern promulga de la nit al dia nous costums, com ara la forma correcta de saludar-se, i que fins i tot decreta una «nova normalitat».

Hem sentit anomenar els nens «bombes virològiques» per, finalment, dir que no ho eren.

Hem vist que un alcalde prohibia asseure's més de dos minuts als bancs de «la seva» ciutat, i que un altre prohibia comprar menys de tres barres de pa alhora.

Hem sentit com un professor de medicina deprimit parla dels joves que prenen el sol en un parc com «d'una forma de suïcidi en massa per a ells i per als altres».

Hem vist que un sistema de mitjans de comunicació perfectament desacreditat mira de recuperar un pessic de crèdit moral amb una campanya de culpabilització massiva de la població, com si la resurrecció del «perill juvenil» hagués de comportar la seva.

Hem vist 6.000 gendarmes de les unitats de «muntanya» secundats per helicòpters, drons, llanxes ràpides i 4×4 compromesos en una cacera a escala nacional dels agrimensors de senderes, ribes de rius i llacs, sense esmentar, per descomptat, les costes.

Hem vist polonesos en quarantena havent de triar entre fer-se fotos a casa amb una aplicació que combina la geolocalització i el reconeixement facial o rebre una visita de la policia.

Hem sentit persones grans colpejant la porta de la seva habitació en la Institució Residencial per a Gent Gran Dependent demanant que els deixessin sortir per veure el sol potser per última vegada, i hem vist la barbàrie civilitzada amagant-se'n rere excuses sanitàries.

Hem vist com la noció de «distància social», ideada als Estats Units en la dècada de 1920 per quantificar l'hostilitat dels blancs cap als negres, es converteix en la norma evident d'una societat d'estranyats. Hem vist, doncs, com un concepte nascut en resposta als disturbis racials de Chicago de 1919 es mobilitza per congelar l'ona insurreccional mundial de 2019.

Hem vist a què se subjecten les nostres vides i *per què som subjectats*.

Hem vist, en les nostres nits confinades, com els satèl·lits d'Elon Musk substitueixen les estrelles, igual que la caça de Pokémon substituïa la de papallones extintes.

Hem vist d'un dia per l'altre el nostre pis, aquell que ens havien venut com a refugi, tancar-se sobre nosaltres com un parany.

Hem vist que la metròpoli, una vegada desapareguda com l'escenari de les nostres distraccions, es revela com un espai panòptic de control policial.

Hem vist en tota la nua l'estreta xarxa de dependències en la qual se suspenen les nostres vides. Hem vist a què se subjecten les nostres vides i *per què som subjectats*.

Hem vist, en la seva suspensió, la vida social com una immensa acumulació de limitacions aberrants.

No hem vist ni Cannes, ni Roland Garros, ni Tour de França; i això ha estat bé.

Hem llegit aquesta declaració del Centre d'Emprenedors Suïssos: «Cal evitar la temptació que algunes persones s'acostumin a la situació actual, o fins i tot que es deixin seduir per les seves insidioses aparences: molt menys trànsit en les carreteres, un cel desèrtic per falta de trànsit aeri, menys soroll i inquietud, una tornada a la vida simple i al comerç local, la fi de la societat de consum... Aquesta percepció romàntica és enganyosa, perquè l'alentiment de la vida social

i econòmica és en realitat molt dolorosa per a un munt de persones que no volen suportar més aquesta experiència forçada de decreixement».

Hem vist com els Estats Units, França o Itàlia declaren una guerra presumptament despietada contra un enemic que és, per descomptat, invisible, imitant, amb això, el poder xinès. Hem vist com els estats *més occidentals* adopten de manera natural les paraules, els mètodes i les maneres que es consideren característics del «despotisme oriental», però sense els mitjans per fer-ho. Hem vist com la despietada governabilitat de la Xina és designada com un enemic perquè en realitat serveix de model. Hem vist cap on tendeixen les democràcies.

Hem vist que l'àmbit social és cada vegada més absorbit pel governamental, i que el governamental es redueix al purament hostil. Hem vist la separació consumada que coincideix amb el projecte d'una governabilitat perfecta.

Hem vist durant setmanes l'interminable sàinet televisiu de les mascaretes, les proves PCR i la vigilància intensiva. I hem vist en aquesta mascarada un reflex de la nostra pròpia i incommensurable impotència. Hem vist la *passió trista d'estar ben governat* com una cosa que *sempre desemboca en la decepció*.

Hem vist com les costureres dels poblets supleixen les mancances de l'estat, i com els cuidadors parlen més alt que un presumpte president. Només hem vist portaveus sense veu, generals sense exèrcits, estratègs sense estratègia i ministres sense magisteri. Hem vist com la vella fe en l'estat s'enfonsa en el mateix moment que se li atorga una raó de ser inesperada.

Hem vist, pels forats de les bates del personal sanitari, la gran potineria que travessa «les nostres institucions»

Hem vist l'Estat francès reduït a la seva veritable condició d'Estat fallit. Ho hem vist quan amagava sota els oripells del seu aparell una realitat de Tercer Món: robant màscaretes a les seves pròpies col·lectivitats locals i als seus «aliats europeus»; mobilitzant l'exèrcit com el primer president mexicà escenificava un control de la situació en el qual no creu ningú; imitant l'eficàcia de cartó amb helicòpters i trens d'alta velocitat; apropiant-se dels esclats espontanis de solidaritat cap al personal sanitari que mai no ha deixat d'explomar.

Hem vist, pels forats de les bates del personal sanitari, la gran potineria que travessa «les nostres institucions».

Hem vist la metaburocràcia privada de les empreses consultores mundials tan matussera com la burocràcia estatal, i estenent el seu control a tot arreu.

Hem vist pertot arreu la pretensió d'administrar les coses, de gestionar-les des de lluny, xocant amb la realitat; i això, per començar, a l'hospital.

Hem vist com el reflex de centralitzar-planificar-organitzar a tot arreu empitjora la situació, i només millora la *imatge* dels organitzadors.

En el punt àlgid de la crisi, hem vist l'estat com una cosa que ja no necessitem, i que no coneix una altra manera de socórrer a banda de pronunciar amenaces sordes i donar cops baixos. Hem vist que *viure sense l'estat*, o lluny del seu imperi, s'ha convertit per a molts en la primera mesura vital.

Hem vist desplegar-se l'autoorganització local -del pròxim al pròxim, dins dels seus territoris- com un reflex vital que retorna una mica de sentit i de ganxo, com una experiència ínfima però real de potència col·lectiva.

Hem vist com la passió pel jardí, o fins i tot pel galliner, s'apodera d'aquells que fins llavors només tenien tres testos amb flors marcides.

Hem vist, en la prova galopant del confinament mundial, que no hi ha ruptura entre un món d'abans i un de després. Ho hem vist com un simple revelador del món que ja era aquí, però la coherència del qual s'havia matat fins ara.

Hem vist sorgir -amb l'arrest domiciliari de la majoria de la població mundial- la nova arquitectura de la separació, en què l'absència de contacte és la condició perquè totes les relacions siguin mediades cibernèticament.

Hem vist emergir -d'estadístiques del Ministeri de l'Interior sobre el 20% dels parisencs que van marxar de la ciutat per confinar-se en un altre lloc- el fins ara clandestí ecosistema de la vigilància de masses. Hem vist que era inútil, en aquest àmbit, distingir entre l'organització estatal i els data brokers privats, entre els que ostenten l'autoritat i els que mouen les palanques.

Hem sentit Eric Schmitt, l'excap de Google convertit en un pilar del complex militar-industrial estatunidenc, formular el que es cuiden de dir oficialment a França: el tancament de les escoles és, en efecte, un «experiment massiu d'educació a distància». Després especifica el pla: «Si volem construir l'economia i el sistema educatiu del futur telemàtic, necessitem una població totalment connectada i una infraestructura ultraràpida. El govern necessita fer inversions massives —tal vegada com un paquet d'estímul— per convertir la infraestructura digital de la nació en plataformes basades en el núvol i connectar-les a través de la xarxa 5G». Hem vist, en la seva crida de gratitud, els gegants digitals —«pensa com seria la teva vida als Estats Units sense Amazon!»—, la veu triomfant dels nous amos.

Hem vist, sota el pretext imparable de la pandèmia, com apareix la coherència de les parts fins llavors desarticulades dels plans imperials: geolocalització, reconeixement facial, comptadors digitals, excés de drons, prohibició de pagaments en efectiu, internet de les coses, generalització dels sensors i la producció de rastreig, arrest domiciliari digital, privatització exasperada, economies massives mitjançant el teletreball, el teleconsum, la teleconferència, la teleeducació, la teleconsulta, la televigilància i, finalment, el teleacomiadament.

Hem vist que les manifestacions que abans estaven prohibides per raons impenetrables d'ordre públic ara ho estan per raons impenetrables d'ordre sanitari

Hem vist, en el rearmament dels equips tecnològics de cadascú, la condició per suportar una forma d'empresonament que, fins i tot fa només deu anys, hauria resultat intolerable; una mica com la introducció de la televisió en la presó va posar fi a les grans revoltes carceràries.

Hem estat testimonis de la inflació meteòrica d'un tipus específic de tecnologies, de les quals Kafka va dir que moriríem perquè «multipliquen el que és fantasmal entre els homes».

Hem vist, amb el confinament mundial, com la socialització de la virtualitat respon a la virtualització social. El que és social ja no és el que és real. El que és real ja no és el que és social.

Hem vist als Estats Units com el toc de queda de la policia substituïa el confinament sanitari i com les aplicacions de rastreig ideades «per la Covid» servien per rastrejar els amotinats.

Hem vist que les manifestacions que abans estaven prohibides per raons impenetrables d'ordre públic ara ho estan per raons impenetrables d'ordre sanitari.

Hem vist, una vegada que la població ha estat confinada, com la policia gaudia fins a l'assassinat de la seva sobirania recuperada en un espai públic idealment desert. I hem vist a canvi, als Estats Units, en què pot consistir l'èxit del desconfinament: el retorn als carrers, els motins, els saquejos, la reducció a cendres de comissaries, grans magatzems, bancs i edificis governamentals.

Hem vist en un balcó de Nantes aquesta estúpida i covarda pancarta: «Quedeu-vos a casa! Preparem les lluites de demà!».

A tot arreu, hem vist com ciutadans es fan ressò del «torneu a casa!» brodat pels policies i els seus drons.

Hem vist a l'esquerra, com sempre, l'avantguarda del «civisme» que els governants pretenen produir, a l'avantguarda del *seguidisme*, doncs.

Hem vist, per als que continuen treballant, que el treball forçat és la veritat del treball assalariat, que l'essència de l'explotació és no tenir límits i que l'autoexplotació és el seu primer recurs.

Hem vist com la jerarquia social s'estructura únicament segons el seu grau de parasitisme. Hem vist la societat de l'utilitarisme enviar els seus propis gerents a casa com a «no essencials».

Hem experimentat, en la falsa alternativa entre un espai públic sota un control complet i un espai privat condemnat a la mateixa sort, la falta de llocs *intermedis* on recuperar localment el control de les condicions d'existència que, per tots els costats, se'ns escapen. Hem vist en la proliferació d'intermediaris de tota mena —tant comercials com polítics, tant intel·lectuals com sanitaris— la *conseqüència* d'aquesta falta de llocs.

Hem vist com la jerarquia social s'estructura únicament segons el seu grau de parasitisme

Hem experimentat com, per la insondable amenaça del virus, se'ns vincula a nosaltres mateixos en vincular-nos amb els altres, però per un vincle que és la desvinculació mateixa: la por.

Hem vist sorgir una nova virtut cívica d'allò que fins ahir era un delictes: anar emmascarat. Hem vist la por proclamant l'altruisme i la *normopatia* posada com a exemple. Hem vist el desconcert més complet sobre la manera de viure, l'estranyesa més completa cap a un mateix, donant lliçons de saber-viure. Hem vist, en aquesta incertesa i en aquesta estranyesa, la promesa d'una moral completament reprogramable.

Hem vist governants i corporacions transnacionals celebrar les *cures* amb l'única esperança de dissuadir-nos de fer-los la guerra. Hem vist com els campions del descrèdit miren d'encobrir l'escribassada que se'ls feia aclamant els condemnats de l'assalariat. Hem vist com els ganduls inventen l'heroisme dels «lluitadors de primera línia» com el seu últim amagatall.

Hem vist com la impossibilitat de distingir la veritat de la mentida – i no el regnat exclusiu de la mentida – ens fa maniobrables a voluntat, com la més mínima informació concloent és desmentida el mateix dia per una altra no menys improbable. N'hi havia prou amb mantenir una certa nebulositat sobre totes les dades, el monopoli de les quals tenen els governants, per fer-nos perdre l'equilibri.

Hem vist la ciència tan plagada d'interessos que es torna incapaç de produir el més mínim indici de veritat. Hem vist el saber tan saturat de poder que ha fet implosió. Ens hem quedat amb la intuïció i la recerca com els últims camins practicables d'accés a la realitat, com les arrels de tot raonament lògic.

Hem vist la causa de la «salut pública» com una expropiació pura i simple de qualsevol certesa sensible respecte a la nostra salut real.

Hem vist com el sobirà republicà realitzava el somni de reunir per a la seva missa tots els súbdits idealment separats davant de la pantalla entre les quatre parets de casa seva, i finalment reduïts a la seva contemplació exclusiva. Hem vist el *Leviatan* realitzat.

Hem vist, durant dos mesos, com el sempre present esquerranisme multiplica les convocatòries en el buit i els programes per a ningú. Hem vist que és incapaç, en aquestes «circumstàncies excepcionals», de fer una altra cosa que no sigui *mobilitzar*, és a dir, *explotar* fins a l'esgotament els últims *recursos subjectius*.

Hem vist sorgir una nova virtut cívica d'allò que fins ahir era un delictes: anar emmascarat

Hem vist els grans llibertaris lloant el confinament i promovent l'ús ciutadà de mascaretes, i els més grans feixistes denunciant la tirania. L'anarquista que vol creure en la bona voluntat o fins i tot en la benevolència de l'estat ens recorda que no hi ha govern sense autogovern, i viceversa. El govern i l'autogovern *són solidaris*, formen part del mateix dispositiu. Tenir cura del ramat mai no ha impedit el pastor de portar els xais a l'escorxador.

Hem vist els marxistes -atordits pel fet que els «servidors del capital» interrompen parcialment la seva reproducció- ofegant-se perquè el clergat de l'economia decidia bloquejar-la, si més no, una mica. En resum: hem vist com els marxistes descobrien que l'economia no és una dada crua i insuperable, sinó una manera de governar, i de produir, un *cert tipus d'homes i de dones*.

Hem vist com l'Educació Nacional demana al seu personal que estigués atent «als passadissos i al pati per vigilar les paraules que atemptin contra la cohesió social».

Ens hem trobat, en la malesa del confinament, amb els somriures de la infracció còmplice. Hem vist un govern tan centrat en la disciplina que acaba donant a simples pícnic al bosc aires de conspiració, i els bons ciutadans reflexos d'equilibri.

Hem vist com els *cabrons* —pescadors industrials, grans propietaris forestals o agroindustrials— desbocats intensifiquen encara més l'explotació dels oceans, de la terra i dels boscos mentre estàvem tancats a casa.

Hem vist aquells que, davant l'esdeveniment, estan ansiosos per construir «el demà» per al «pròxim món» on puguin assegurar les seves acollidores il·lusions, i aquells que estan disposats a prendre nota *del que està passant*, sense importar-los com d'esgarriós pugui arribar a ser.

Hem vist, llavors, qui es torna boig, i qui manté el cap fred, qui se subscriu al pànic i qui continua digne, qui té propaganda a la boca i qui encara se'n surt per sentir i pensar per si mateix.

Hem albirat l'entrada a una altra temporalitat, aliena al temps social, més densa, més contínua, més ajustada, pròpia i compartida. Hem desitjat l'acostament físic dels nostres éssers estimats, i el distanciament dels més hostils dels nostres veïns.

Hem vist com s'enforteixen tots els llaços i tots els llocs que ens envolten i que fan que la vida estigui viva, i com desapareix tot el que mancava, en el fons, la raó de ser.

Hem vist tot això, i això determina un *acostar-nos* a aquells que acullen les veritats de l'esdeveniment i un *apartar-nos* d'aquells que encara no veuen res. No tenim intenció de convertir aquests últims en els nostres punts de mira: ja ens han obstaculitzat prou amb la seva maleïda ceguera.

Veiem l'anihilació com el destí manifest d'aquesta societat

Veiem, davant la creixent «ingovernabilitat de les democràcies», com s'endureix un bloc sociogregari dotat d'aparells tecnològics, financers i polítics, mentre es van formant mil desercions singulars i petits maquis difusos, alimentats per algunes certeses i algunes amistats. Veiem com la deserció general fora d'aquesta societat, és a dir, *fora de les relacions que aquesta societat ordena*, s'imposa com la mesura elemental de supervivència sense la qual no pot renéixer res. Veiem l'anihilació com el destí manifest d'aquesta societat, i com incumbeix accelerar-la a aquells que han emprès la deserció, si almenys volem que la vida a la Terra torni a ser respirable, on sigui que es trobi. El mur al qual ens enfrontem en aquest moment és el dels mitjans i de les formes de la deserció. Tenim *l'experiència dels nostres fracassos* com a explosiu per fer-lo cedir. Qualsevol estratègia ha de sorgir d'això.

Ens hem proposat formular el que vam veure la primavera passada, abans que l'amnèsia organitzada no arribi a cobrir les nostres percepcions. Ho hem vist i no ho oblidarem. Més aviat, reconstruirem sobre aquestes evidències. No pressuposem cap nosaltres, ni el del poble, ni el de cap avantguarda de la lucidesa. No veiem cap altre «nosaltres» en aquesta època que no sigui el de la claredat de les percepcions compartides i el de la determinació d'actuar en conseqüència, en cada nivell de les nostres modestes i boges existències. No busquem la constitució d'una nova societat, sinó d'*una nova geografia*.

Maig-agost 2020

Lleugerament modificat i reduït a partir de: <https://artilleriainmanente.noblogs.org/?p=1878>